

Lipunkantajanpuiston, Punakivenpuiston, Lippupuiston, Timanttikiteenpuiston ja Lipunkantajankentän yleissuunnitelmien hyväksyminen, 23 Kivistö

VD/1058/10.03.01.00/2014

HW/Alei/Hak

Yleiset lähtökohdat

Kivistön keskustan alueella sijaitsevat puistot ja liikuntapaikka muodostavat keskeisen lähiulkoilua ja -virkistystä palvelevan viheraluekokonaisuuden sekä nykyisille että uuden Kivistön asukkaille. Suunniteltavat alueet ovat Lipunkantajanpuisto, Lipunkantajankenttä, Lippupuisto, Timanttikiteenpuisto ja Punakivenpuisto. Timanttikiteenpuiston ja Lipunkantajanpuistoon viereen on suunnitteilla Aurinkokiven koulu.

Maiseman lähtökohdat

Viher- ja liikunta-alueet sijaitsevat Vanha Kivistön ja tulevan keskustan välisellä vyöhykkeellä nykyisillä metsäalueilla. Viheralueet ovat nykyisin varttunutta sekametsää kasvavia alueita. Lippupuistossa sijaitsee liito-oravan elinpiiri, josta on löytynyt muutamia pesäpuita.

Maaperä on vaihdellen moreenia, hiekkaa ja länsiosissa enimmäkseen savimaita. Alue nousee loivasti kohti länttä (+44 - + 56). Erityisesti itäosissa kulkee joitakin avo-ojia. Kannistontien puolella puisto läpi kulkee 1980-luvulla rakennetut vesijohto- ja viemäriinjat.

Kaavoitus ja maanomistus

Suunnitellut viher- ja liikunta-alueet ovat osa yleiskaavan mukaista uutta Kivistön keskustan kiertävää laajaa viheraluekokonaisuutta, joka yhdistyy mm. Vantaanjoen rantaan.

Suunnittelualueella on voimassa oleva lainvoimainen asemakaava. Lipunkantajanpuisto ja Lippupuisto ovat lähivirkistysalueita (VL). Timanttikiteenpuisto ja Punakivenpuisto ovat puistoalueita (VP). Lipunkantajankenttä on urheilu- ja virkistyspalveluiden alue (VU), jossa on varaus pallokentän sijoittamiselle. Viheralueiden asemakaavan mukainen koko on 82 300 m² ja urheilualueen 10 900 m².

Suunnittelualueiden maanomistaja on pääosin Vantaan kaupunki. Lipunkantajanpuiston yksityisessä omistuksessa olevassa maa-alueesta on olemassa sopimus (KH 16.9.02§45), jonka mukaan kaupungilla on vastikkeeton oikeus rakentaa alueelle ulkoilureittejä. Alueen maanhankinta kaupungin omistukseen on käynnissä.

Suunnittelun tavoitteet ja sisältö

Suunnitelman yleiset tavoitteet:

1. Suunnittelualueelle luodaan kattava lähivirkistystä ja ulkoilua palveleva kevyen liikenteen reittiverkosto, joka takaa mm. sujuvat yhteydet uudelle juna-asemalle ja koululle. Suunnittelualueen läpi kulkee yhdyslatu.
2. Uudet toiminnot keskitetään Timanttikiteenpuistoon sekä Lipunkantajankentälle, johon on suunniteltu monipuolinen lähiliikuntapaikka kaikenikäisille. Punakivenpuiston leikkipaikka ja koira-aitaus kunnostetaan.
3. Metsäisiä alueita säilytetään luonnonläheisinä lähivirkistysalueina ja niiden käsittelyssä huomioidaan liito-oravan elinpiiri ja kulkureitit.

LIPUNKANTAJANPUISTO (hoitoluokat A3, C1, A2)

Lipunkantajanpuisto on metsäisenä lähivirkistysalueena kehitettävä viheralue, jonka läpi kulkee tärkeä kevyen liikenteen reittiyhteys sekä yhdyslatu-ura. Puistossa säilytetään luontaista puustoa, joka on lähinnä kuusta, koivua, pihlajaa ja haapaa. Säilyviä metsikköjä sekä puuttomia alueita täydennetään metsäpuuistutuksilla, joiden lisäksi istutetaan pieniä kukkivia puita reittien varrelle. Alueen luoteisosan kapealla puiston osalla Kannistontien ja Lipunkantajanpolun välissä säilytetään nuorta luontaista puustoa, jota täydennetään puistomaisilla puu- ja pensasistutuksilla.

Keimolantien ja Timanttikiteenpuiston välillä Lipunkantajanraitin varrelle sijoitetaan penkkejä. Raitin vierellä kulkeva latu on 4,5m leveä, mikä mahdollistaa perinteisen ladun molempiin suuntiin. Se yhdistää Kenraalinpuiston ladut Hämeenlinnanväylän varressa Petikkoon kulkevaan latuun. Lipunkantajanraitin kaakkoispuolella kulkeva hulevesireitti on nurmi- ja kasvillisuuspintainen painanne, joka muotoillaan polveilevaksi. Painanteen luiskat ovat 1:3 tai loivempia. Punakivenpuiston kohdalle ja lähelle Timanttikiteenpuistoa muotoillaan viivytysaltaat.

Lipunkantajanpuistosta kevyenliikenteenreitti ja latuyhteys jatkuvat tulevaisuudessa Keimolantien toiselle puolelle kohti Vanhaa Hämeenlinnantietä, ja mahdollisesti jossain vaiheessa Hämeenlinnanväylän yli vihersiltaa pitkin Keimolan ja Petikon ulkoilureiteille saakka.

LIPUNKANTAJANKENTTÄ JA SEN YMPÄRISTÖ (hoitoluokat C1 ja E1)

Lipunkantajankentästä ja sen ympäristöstä suunnitellaan lähiliikuntapaikka. Sinne sijoitetaan kivituhkapintainen pelikenttä (106 m x 68 m), jalkapallonurmipintainen monitoimikenttä (28 m x 16 m) ja pienpelikenttä (20 m x 11m), muovipintainen monitoimikaukalo (36 m x 18 m) sekä ulkokuntoiluvälineitä. Kentät aidataan. Kentän lounaispuolella sijaitsevan metsäkumpareen puusto säilytetään, ja kentän rakentamisesta aiheutuva luiska hyödynnetään rinnekatsomona. Lipunkantajankentän eteläpuolista säilytettävää sekametsää kehitetään valoisaksi koivikoksi, johon tehdään myös täydennysistutuksia. Näin varmistetaan puustoisien yhteyden säilyminen Lippupuistosta Lipunkantajanpuiston metsäalueisiin.

LIPPUPUISTO (hoitoluokka C5)

Liito-oravan elinpiiriä oleva alue säilyy metsänä, jonka läpi linjataan kapeat poikittaisyhteydet uudelle Aurinkokiven koululle ja Ruusukvartsinkadulle. Polkumaisia reittejä ei valaista eikä talvikunnossapidetä. Ne linjataan maastossa kiertämään kolopuita, joiden ympäristö tulee jättää koskemattomaksi 15 metrin säteellä puusta. Kolopuut ovat suuria haapoja. Lippupuistosta on puiden latvusyhteys Lipunkantajanpuiston säilyviin metsäalueisiin, jotta liito-oravan kulkuyhteydet lähialueen muihin metsiin taataan.

TIMANTTIKITEENPUISTO (hoitoluokka A2)

Timanttikiteenpuisto on toiminnallinen ja urbaani, rakennettu puisto. Toiminnot keskittyvät luoteisosan puistoaukiolle. Siellä sijaitsee pistemäisesti pelipöytiä, penkkiryhmiä, riippumattoja, trampoliineja, pieni kiipeilyteline ja timanttikiteen muotoinen kiipeiltävä veistos. Puistoaukion kiveys on monimuotoinen ja toistaa kidemäistä kuviota. Aukion pinnassa käytetään myös taidekiveyksiä ja -valaistusta. Puistoaukion kuivatus toteutetaan matalilla hulevesiurilla, jotka muodostavat kuvioita kiveyksen pintaan sateella ja sen jälkeen.

Timanttikiteenpuiston läpi kulkeva hulevesireitti on puistoaukion kohdalla rakennettu kanavamainen aihe, jota rajaa aukion puolella istuskeluporras. Muualla hulevesiuoma on kasvillisuus- ja nurmipintainen painanne. Monimuotoinen heinä-, perenna- ja pensasistutusnauha polveilee aukion, hulevesiuoman ja puistokäytävän reunoilla. Uoma toimii Aurinkokiven koulun, Lipunkantajanpuiston sekä siihen rajautuvien asuinkortteleiden hulevesien tulvareittinä. Puiston lounaispäädyssä säilytetään nykyistä koivikkoa.

PUNAKIVENPUISTO (hoitoluokat A2, A3, C1)

Punakivenpuisto on vihreä ja toiminnallinen puistoleikkipaikka. Pieni leikkipaikka kunnostetaan ja aidataan. Leikkipaikan viereen jätetään avoin, pelaamisen mahdollistava nurmialue. Koira-aitaus kunnostetaan ja sitä laajennetaan Lipunkantajanpuistoon päin. Aitaus jaetaan pienten ja isojen koirien osiin, ja se varustetaan sisäänituloeteisillä. Puiston läpi linjataan uusi kevyenliikenteen yhteys Lipunkantajanpuistoon. Nykyistä puustoa harvennetaan ja sitä täydennetään uusilla puistomaisilla istutuksilla.

Viheralueiden kautta johdetaan sekä uuden että vanhan Kivistön hulevesiä Kenraalinpuiston ja Ruusukvartsinkadun suuntiin. Tonttien ylivuotovesiä puretaan näihin uomiin. Kaikki puistokäytävät ja toiminta-alueet valaistaan LED-valaisimilla.

Prosessi ja vuorovaikutus

Suunnitelman on laatinut konsulttityönä Sito Oy. Työtä on ohjannut työryhmä, jonka jäseninä ovat olleet mm. kuntatekniikan keskuksen ja ympäristökeskuksen edustajat. Puistosuunnittelusta

järjestettiin asukastilaisuus 13.11.2013. Asukasmielipiteissä on tuotu esiin mm. tarve Petikkoon suuntautuville hiihtoladuille ja toisaalta huoli lisääntyvästä mopoilusta tulevilla puistokäytävillä.

Puistopäällikkö on 4.2.2014 hyväksynyt viheralueiden yleissuunnitelmaehdotuksen ja päättänyt asettaa sen maankäyttö- ja rakennusasetuksen 46 §:n mukaisesti nähtäville. Suunnitelma on ollut nähtävillä ajalla 6.2.-19.2.2014. Yleissuunnitelmaehdotuksesta jätettiin yksi muistutus. Lisäksi Uudenmaan ELY-keskukselta on pyydetty lausunto Lippupuiston yleissuunnitelmasta liito-oravien elinpiiriin liittyen.

Muistutukset, lausunnot ja vastineet

Riitu Kaartisen jättämässä muistutuksessa esitetään, että Punakivenpuiston puustoa tulisi hoitaa niin että alue on valoisampi ja avarampi mm. nuorison häiritsevän oleilun vähentämiseksi. Lisäksi toivotaan leikkialueen aitaamista niin, että kissat eivät pääse hiekkalaatikolle. Muistutuksessa myös tiedustellaan rakentamisaikataulua. Muistutus on liitteenä.

Viheralueyksikkö esittää vastineenaan seuraavaa:

Punakivenpuistossa on nykyisellään pieni aitaamaton ja melko huonokuntoinen leikkialue sekä pienehkö koira-aitaus. Leikkipaikka on tarkoitus kunnostaa ja samalla aidata kokonaisuudessaan. Koira-aitausta laajennetaan Lipunkantajanpuiston puolelle ja myös se aidataan. Samassa yhteydessä puustoa harvennetaan ja valaistusta lisätään puiston turvallisuuden parantamiseksi. Punakivenpuiston perusparantaminen on ajankohtainen arviolta vuonna 2018.

Uudenmaan ELY-keskus esittää lausunnossaan, että Lippupuiston liito-oravatilanne ja kolopuut tulee tarkistaa ennen polkujen linjaamista. Lähtökohtana tulee myös olla, että metsäalue säilyy mahdollisimman luonnontilaisena. Lausunnon mukaan Lippupuisto tulisi jättää pois puistosuunnitelmasta ja tehdä alueelle erillinen hoito- ja käyttösuunnitelma päivitetyn liito-oravaselvityksen perusteella. Lausunto on liitteenä.

Viheralueyksikkö esittää vastineenaan seuraavaa:

Liito-oravan elinpiirin raja-alue on toiminut yleissuunnitelman laatimisen lähtökohtana. Lisäksi ELY-keskuksen kanssa on käyty erillinen neuvottelu 18.9.2013. Lippupuisto sijaitsee keskeisellä alueella, joten se tulee toimimaan myös asukkaiden lähivirkistysalueena ja läpikulkupaikkoja. Rakennetuilla kapeilla poluilla on tarkoitus ohjata ihmisten kulkua niin että metsänpohja ja aliskasvusto säästyvät ja että liito-oraville ei aiheuteta turhaa häirintää. Käytäviä ei myöskään valaista. Lippupuistosta säilyy metsäinen yhteys Lipunkantajanpuiston laajemmille metsäalueille. Vantaan ympäristökeskus seuraa liito-oravien esiintymistä alueella. Lippupuiston polkujen rakentaminen ei ole vielä ajankohtainen 2-3-vuoteen ja ennen sitä on tarkoitus teettää uusi liito-oravaselvitys laadittavan metsänhoitosuunnitelman pohjaksi. Yleissuunnitelman tarkoituksena on esittää käytävätarpeet ja niiden rakentamiskustannukset sekä lähtökohdat jatkosuunnittelulle, joten Lippupuiston suunnitelman hyväksyminen yhdessä muun viheraluekokonaisuuden kanssa on perusteltua.

Suunnittelu- ja rakentamisaikataulu

Yleissuunnitelman kustannusarvio yhteensä 3 419 000 €

Kustannusarvio:

- Lipunkantajanpuisto	1 195 000 €
- Lipunkantajankenttä	985 000 €
- Timanttikiteenpuisto	795 000 €
- Lippupuisto	37 000 €
- Punakivenpuisto	407 000 €

Puistokohteet ovat tällä hetkellä rakentamishjelmassa vuosina 2016-2019. Lipunkantajankentän pohjarakentaminen tehdään asuntomessualueen rakentamisen yhteydessä, mutta muuta rakentamista ei ole vielä ohjelmoitu. Viheralueiden rakentaminen käynnistyy Aurinkokiven kouluun liittyvien reitistöjen sekä hulevesijärjestelyjen rakentamisella. Toteutussuunnittelua jatketaan osa-alueittain syksyllä 2014.

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään hyväksyä Kivistön kaupunginosan viher- ja urheilualueiden yleissuunnitelmat:

Lipunkantajanpuisto

(nro 54139-41), Punakivenpuisto (nro 54139), Lippupuisto (nro 54144), Timanttikiteenpuisto (nro 54143) ja Lipunkantajankenttä (nro 54142).

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

1. ELY-keskuksen lausunto
2. Lipunkantajanpuiston eteläosa ja Punakivenpuisto nro 54139, Lipunkantajanpuiston keskiosa nro 54140, Lipunkantajanpuiston pohjoisosa nro 54141, Lipunkantajankenttä nro 54142, Timanttikiteenpuisto nro 54143, Lippupuisto nro 54144, hulevedet, hoitoluokat, alueleikkaukset
3. Yleissuunnitelmaselostus
4. Riitu Kaartisen muistutus

Täytäntöönpano: Kuntatekniikan keskus

Muutoksenhakuohje: 3. Valitus katu- ja puistosuunnitelmaa koskevassa asiassa.

Lisätiedot:

puistosuunnittelupäällikkö Hanna Keskinen, puh. 8392 9334, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi